

Č E S K Ý J A Z Y K

1. Označte řádek, na němž není žádný pravopisný nebo gramatický nedostatek:

- a) Návaznost Pražského lingvistického kroužku na Saussurovi teze a strukturalismus jako takový lze vidět již v samotném chápání jazyka.
- b) A tuto významnou studii můžeme vnímat jako jistou prostupnou hranici mezi zmíněnými dvěma školami.
- c) V konceptech teoretiků se objevuje návaznost na pojetí jazyka jako synchronního systému, na definování jazykového znaku a jeho struktury.
- d) Jazykovědná otázka, kterou diskutující zmiňovali, byla oblastí, o níž se doposud nijak nezajímal.

body: ...../3

2. Označte řádek, na kterém nejsou žádné lexikální, syntaktické ani stylistické nedostatky:

- a) David večer, když se vrátil z práce, bylo mu těžko od žaludku.
- b) Rodiče jsou proto v této době hodně přetíženi, a tak často nesledují a nezabývají se tím, co děti trápí.
- c) Význam slov totiž neurčuje terminologická komise, ale úzus, který je mimochodem velmi demokratickou institucí.
- d) Všichni účastníci našeho výletu se v půli cestě občerstvili chladnou vodou ze studánky.

body: ...../3

3. Označte řádek, na němž je slovo správně morfematically rozčleněno.

- a) vy-hled-á-š
- b) u-mlel-a
- c) do-ho-d-í
- d) za-pla-ce-no

body: ...../3

4. Označte řádek, na němž se jedno slovo nehodí ke zbývajícím z hlediska slovotvorného.

- a) včerejší – pozdní – zpětný – domácí
- b) surově – reálně – vysoce – blíže
- c) vnést – vetřít – vsunout – voperovat
- d) římskokatolický – maloměstský – svatojánský – středomořský

body: ...../3

5. Označte řádek, na němž všechna uvedená podstatná jména patří mezi jména pomnožná.

- a) houslemi – jater – tropech – hmyzu
- b) dějinami – mrazy – žádům – splašků
- c) panstvu – peněz – ústy – neštovice
- d) prázdninami – kleště – kalhot – financí

body: ...../3

6. Označte řádek, na němž není žádné osobní zájmeno.

- a) komu – nám – tím – mého
- b) jich – vaše – touto – kterými
- c) oněch – ničím – jejichž – svým
- d) kterému – jí – jakou – týmiž

body: ...../3

7. Označte řádek, na němž jsou všechny slovesné tvary neurčité.

- a) moci – vařeno – být koupěn – hledě
- b) napišme – vypít – budou číst – volající
- c) čekat – byl by šel – snížen – jede
- d) buďte pozdraveni – seskočiv – malovat – řešili jsme

body: ...../3

8. Označte řádek, na němž všechna slova můžou být stejným slovním druhem.

- a) silněji – temně – smutno – dnes
- b) rozmazaná – hrajíc – pověz – vyšel
- c) ke – kromě – nakonec – zásluhou
- d) takový – Dvořákova – super – lepší

body: ...../3

9. Napište slovy, jakým slovním druhem je tučně napsaný výraz (nepište číslice!).

- a) Všechny koaliční strany jsou **zajedno**. .....
- b) **Aby** se mu tak něco stalo! .....
- c) Džbánek byl už téměř **vypitý**. .....
- d) Museli jsme dojet až na **konečnou**. .....

body: ...../4

10. V následující větě podtrhněte přísudek a označte řádek, na němž je vyjádřen jeho druh.

Chaotická zvuková hmota je díky systému distinktivních rysů seřazena do struktur a množin.

a) slovesný jednoduchý	c) slovesně-jmenný	
b) slovesný složený	d) slovesný několikanásobný	body: ...../3

11. Označte řádek, na němž je uvedena věta, kterou nelze převést do opisného pasíva, tj. na konstrukci se složeným trpným tvarem slovesa.

a) Považovali to za nedostatek.	
b) Přestavbu velmi zbrzdila městská radnice.	
c) Eva s Janou rychle běžely na hřiště.	
d) Soubor při představení vystřídal řadu tanců.	body: ...../3

12. Označte řádek, na němž je uveden odpovídající lineární vzorec pro toto souvětí:

S ohledem na souběžné diskurzy ovlivňující dílo není tedy možné izolovat samotný text, nýbrž je třeba sledovat i ostatní roviny, do kterých zasahuje a jež ho současně tvoří.
(V = věta vedlejší, H = věta hlavní; číslo označuje pořadí jednotlivých vět)

a) H1 – (stupňovací poměr) H2 – V3 příslovečná účelová – (slučovací poměr) V4 přívlastková	
b) V1 předmětná – (odporovací poměr) H2 – V3 přívlastková – V4 doplňková	
c) H1 – (odporovací poměr) H2 – V3 přívlastková – (slučovací poměr) V4 přívlastková	
d) H1 – (vylučovací poměr) H2 – V3 předmětná – (stupňovací poměr) V4 způsobová	body: ...../3

Následující úkoly budou vycházet z tohoto souvětí:

Nikdo z nás sice určitě nevěděl, jestli jsme zase něco neprovedli, ale to nebylo moc důležité, protože kolikrát toho náš vedoucí věděl víc, než jsme si mysleli.

13. Vypište ze souvětí všechny věty hlavní a určete významový poměr mezi nimi. body: ...../3

.....
.....
.....
.....

14. U podtržených výrazů určete jejich větněčlenskou platnost. body: ...../4

a) nevěděl	.....
b) něco	.....
c) vedoucí	.....
d) víc	.....

15. Označte řádek, na němž je správně určen druh tučně zvýrazněné vedlejší věty.

a) podmětná	c) příslovečná podmiňovací	
b) předmětná	d) příslovečná způsobová	body: ...../3

16. Označte řádek, na němž je správně určen syntaktický vztah mezi dvojicí větných členů *náš – vedoucí* z daného souvětí.

a) není mezi nimi syntaktický vztah	c) shoda	
b) řízenost	d) přimykání	body: ...../3

L I T E R A T U R A

1. Traktát *Siet' viery pravé* napsal

- a) Tomáš Štítný
b) Jan Hus
c) Jeroným Pražský
d) Petr Chelčický

body: ...../2

2. Která kombinace autor–dílo je chybná?

- a) Jan Amos Komenský – *Labyrint světa a ráj srdce*
b) Bedřich Bridel – *Co Bůh? Člověk?*
c) Adam Michna z Otradovic – *Loutna česká*
d) Tomáš Pešina z Čechorodu – *Staré paměti kutnohorské*

body: ...../2

3. Který z následujících termínů označuje teorii druhů a žánrů?

- a) hermeneutika
b) genologie
c) genealogie
d) topologie

body: ...../2

Přečtěte si ukázkou z rozmlouvání O jazyku českém, k níž se vztahují úkoly č. 4 a 5:

Veleslavín *Odkud mnedle ta hříšná jazyka svého neumělost?*

Čech *Já šek fám, še můj jasyk je němesty; a ten kto šest v těle a topry kapát na tělo má, ten šesky mlufit hanba.*

4. Označte nepravdivé tvrzení o ukázce

- a) žánr lze označit za satirický dialog
b) žánr lze označit za komedii
c) Veleslavín zosobňuje slavnou minulost jazyka
d) Čech zosobňuje neslavný stav jazyka v autorově současnosti

body: ...../2

5. Kdo je autorem rozmlouvání?

- a) Josef Dobrovský
b) Josef Jungmann
c) Václav Hanka
d) Ján Kollár

body: ...../2

6. Na základě příznačných rysů přiřaďte k básnickým směrům jednotlivé ukázky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV). (Pozn.: zdroje citovaných ukázek ani jejich autory záměrně neuvádíme.)

- a) dekadence
b) parnasismus
c) biedermeier
d) romantika

body: ...../8

I)

**Tak — černý ač hrob podemnou zívá
A zápach mi vane z hřbitovních houští:
V svět se má duše ouzkostně dívá
A vlast pozemskou neráda opouští!
Posledním strachem prsa se ouží,
Duch ještě jednou po světě zatouží,
Však už nadarmo, darmo se souží! —**

II)

8. Růže.

**Krásou a zdravotou v tvářích když dívka oplývá,
Říkává se, že jí růže na líci květou.
Já tvé lístky jenom dva tu vídám, nejspanilejší!
Tak bohatá jsi a tak, růže, velebnolepá!**

III)

VĚKOVÉ.

Jdou před Pánem a sklánějí své hlavy;
jdou, svědci lidské velkosti a bídy,
pln lauru jest a hloží vlas jich tmavý,
jdou jako Sybilly, jak Eumenidy.

IV)

Svou violu jsem naladil co možno nejhlouběji
a tichý doprovod k ní pozdě za večera pěji.

Hráč náruživý zádušných, sešeřelých nálad,
chci mítí divné kouzlo starých, ironických ballad.

Přečtěte si ukázkou z manifestačního textu, k němuž se vztahují úkoly č. 7 a 8:

Umění: Umění zachycovat a řídit tyto běžce. Umění ekvilibristiky. Hle, maximální výkon, tot' hra.

Práce: ta předcházela. Otažte se tanečnic a polykačů ohně. Otažte se papouška, jedoucího na motocyklu.

7. Úryvek z manifestu se vztahuje k (uměleckému směru): _____

body: ...../3

8. Vyberte nepravdivé tvrzení:

- a) manifest vyšel v časopise *Host do domu*
- b) autorem je Vítězslav Nezval
- c) autorem je Stanislav Kostka Neumann
- d) celá stať se nazývá *Papoušek na motocyklu*

body: ...../2

9. Charakteristickým znakem surrealismu není:

- a) asociativnost
- b) historicismus
- c) snovost
- d) zájem o podvědomí

body: ...../2

10. Které z uvedených tvrzení neplatí?

- a) Jaroslav Durych je autorem historických próz
- b) dílo Jaroslava Durycha se vyznačuje příznaky expresionismu
- c) Jaroslav Durych patřil k levicovému proudu prvorepublikové literatury
- d) Jaroslav Durych psal také básně i dramata

body: ...../2

11. Označte dílo, pro které se nehodí označení psychologická próza:

- a) Josef Knap: *Réva na zdi* c) Egon Hostovský: *Žhář*
b) Jaroslav Havlíček: *Neviditelný* d) Jarmila Glazarová: *Vlčí jáma* body: ...../2

12. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Karla Čapka:

- a) *Boží muka, Marsyas čili na okraji literatury, Hovory s T. G. Masarykem*
b) *Krakatit, Povětroň, Psáno do mraků*
c) *Trapné povídky, Kulhavý poutník, Život a dílo skladatele Foltýna*
d) *Dášeňka čili Život štěněte, Měl jsem psa a kočku, Povídání o pejskovi a kočičce* body: ...../2

13. Která definice správně vystihuje sylabismus (sylabický verš)?

- a) prozodický systém založený na stálém počtu přízvuků v řádce, bez přesného stanovení počtu a polohy slabik nepřízvučných
b) prozodický systém založený na identickém nebo pravidelně (tj. v rámci strofy) proměnlivém počtu slabik, na rýmu a často – u delších veršů – též na césuře
c) prozodický systém založený na počtu slabik a normovaném rozložení přízvuků – v závislosti na rozlišování silných a slabých pozic – ve verši
d) rytmus vzniká střídáním dlouhých a krátkých slabik body: ...../2

14. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Milana Kundery:

- a) *Žert, Sekyra, Směšné lásky*
b) *Kniha smíchu a zapomnění, Ztížená možnost soustředění, Nesmrtelnost*
c) *Život je jinde, Kniha rozkoší, smíchu a radosti, Nesnesitelná lehkost bytí*
d) *Ptákovina, Monology, Oslava bezvýznamnosti* body: ...../2

15. Které tvrzení neplatí o vyprávění v ukázce?

Pročpak by nebyl prostředek – proč ne! – Jen kdyby nemusil přitom myslet na sebe, ne se lepšit, ne pracovat pro sebe! – Cožpak záleží na osobě jeho, teď už! Našli ho jednoho rána co pohozené nemluvně v povytažené kocábce vedle lužického přívozu, mohou ho mrtvého najít kdekoli! – Mít jen pro koho, aby to za to stálo –, pak – pak by – vždyť beztoho, pro kohopak stal se trhanem – pro sebe?!

- a) vyprávění je vedeno z perspektivy postavy (tzv. reflektora)
b) jde o subjektivizovanou er-formu
c) v úryvku se uplatňuje polopřímá řeč
d) v úryvku se uplatňuje přímá řeč body: ...../3

16. Pokuste se identifikovat autora i konkrétní dílo:

Dávejte pozor, co vám teďka řeknu.

Když jsem přišel do hotelu Praha, tak mne vzal šéf za levý ucho a zatahal mě za něj a povídá: „Jseš tady pikolík, tak si pamatuj! Nic jsi neviděl, nic jsi neslyšel! Opakuj to!“ A tak jsem řekl, že v podniku jsem nic neviděl a nic neslyšel. A šéf mne zatahal za pravý ucho a řekl: „A pamatuj si ale taky, že všechno musíš vidět a všechno slyšet!

..... body: ...../4

17. Pokuste se identifikovat autora i konkrétní dílo:

SLÁDEK Pijte! Proč nepijete?
VANĚK Děkuji, nejsem na pivo moc zvyklý –
SLÁDEK Vážně ne? Však my vás to tady naučíme!
Tady si na to zvyknete! Tady pijeme pivo všichni – to už je taková tradice –
VANĚK Já vím –

body: ...../4

18. Přiřad'te k básnickým ukázkám veršové charakteristiky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV).

(Pozn.: pracujeme se sylabotónickou rytmiací.)

a) daktylský verš	c) jambický verš
b) trochejský verš	d) volný verš

body: ...../4

I)

Jak titan tryskám z jícnu hor a z temna
a hvězdám házím rubiny své vstříc,
v prs přírody má síla šlehá jemná,
zrá hrozen, plane křídlo mšic.

(Jaroslav Vrchlický: *Zlomky epopeje*)

II)

Binokl na očích, v ruce hůl
kráčím si květnatým dolem,
vážně jdu, jako bych neviděl,
jaro co tropí zde kolem.

(Jan Neruda: *Prosté motivy*)

III)

Byltě jednou jeden
starý dobrý král,
ale je to dávno,
taky od Čech dál,
troje moře, devatery hory
dělí kraj ten od české komory,
kde on panoval.

(Karel Havlíček Borovský: *Král Lávra*)

IV)

Pod stromem plným písni stál landaur
Marně jsem se snažil nalézt dům ve kterém je šicí stroj
z jehož člunku bych si byl přál nit
Pak jsem se dal na cestu směrem k Luxemburské zahradě

(Vítězslav Nezval: *Žena v množném čísle*)

Literatura body: ..... /50

Celkem body: ..... /100

Č E S K Ý J A Z Y K

1. Označte řádek, na němž není žádný pravopisný nebo gramatický nedostatek:

- a) Návaznost Pražského lingvistického kroužku na Saussurovi teze a strukturalismus jako takový lze vidět již v samotném chápání jazyka.
- b) A tuto významnou studii můžeme vnímat jako jistou prostupnou hranici mezi zmíněnými dvěma školami.
- c) V konceptech teoretiků se objevuje návaznost na pojetí jazyka jako synchronního systému, na definování jazykového znaku a jeho struktury.
- d) **Jazykovědná otázka, kterou diskutující zmiňovali, byla oblastí, o níž se doposud nijak nezajímal.**

body: ...../3

2. Označte řádek, na kterém nejsou žádné lexikální, syntaktické ani stylistické nedostatky:

- a) David večer, když se vrátil z práce, bylo mu těžko od žaludku.
- b) Rodiče jsou proto v této době hodně přetíženi, a tak často nesledují a nezabývají se tím, co děti trápí.
- c) **Význam slov totiž neurčuje terminologická komise, ale úzus, který je mimochodem velmi demokratickou institucí.**
- d) Všichni účastníci našeho výletu se v půli cestě občerstvili chladnou vodou ze studánky.

body: ...../3

3. Označte řádek, na němž je slovo správně morfematically rozčleněno.

- a) **vy-hled-á-š**
- b) u-mlel-a
- c) do-ho-d-í
- d) za-pla-ce-no

body: ...../3

4. Označte řádek, na němž se jedno slovo nehodí ke zbývajícím z hlediska slovo tvorného.

- a) včerejší – pozdní – zpětný – domácí
- b) **surově – reálně – vysoce – blíže**
- c) vnést – vetřít – vsunout – voperovat
- d) římskokatolický – maloměstský – svatojánský – středomořský

body: ...../3

5. Označte řádek, na němž všechna uvedená podstatná jména patří mezi jména pomnožná.

- a) houslemi – jater – tropech – hmyzu
- b) dějinami – mrazy – zádům – splášků
- c) panstvu – peněz – ústy – neštovice
- d) **prázdninami – kleště – kalhot – financí**

body: ...../3

6. Označte řádek, na němž není žádné osobní zájmeno.

- a) komu – nám – tím – mého
- b) jich – vaše – touto – kterými
- c) **oněch – ničím – jejichž – svým**
- d) kterému – jí – jakou – týmiž

body: ...../3

7. Označte řádek, na němž jsou všechny slovesné tvary neurčité.

- a) **moci – vařeno – být koupěn – hledě**
- b) napišme – vypít – budou číst – volajíce
- c) čekat – byl by šel – snížen – jede
- d) buďte pozdraveni – seskočiv – malovat – řešili jsme

body: ...../3

8. Označte řádek, na němž všechna slova mohou být stejným slovním druhem.

- a) **silněji – temně – smutno – dnes**
- b) rozmazaná – hrajíc – pověz – vyšel
- c) ke – kromě – nakonec – zásluhou
- d) takový – Dvořákova – super – lepší

body: ...../3

9. Napište slovy, jakým slovním druhem je tučně napsaný výraz (nepište číslice!).

- a) Všechny koaliční strany jsou **zajedno**. **příslovce (adverbium)**
- b) **Aby** se mu tak něco stalo! **částice (partikule)**
- c) Džbánek byl už téměř **vypitý**. **přídavné jméno (adjektivum)**

Číslo: ..... Kombinace: ..... BODY CELKEM:.....

KČL FP TUL – Písemná zkouška z českého jazyka a literatury – 2022 **varianta A**

d) Museli jsme dojet až na **konečnou**. **podstatné jméno (substantivum, zpodstatnělé adj. ...)** body: ...../4

10. V následující větě podtrhněte přísudek a označte řádek, na němž je vyjádřen jeho druh.

Chaotická zvuková hmota je díky systému distinktivních rysů seřazena do struktur a množin.

a) slovesný jednoduchý	c) slovesně-jmenný	body: ...../3
b) slovesný složený	d) slovesný několikanásobný	

11. Označte řádek, na němž je uvedena věta, kterou nelze převést do opisného pasíva, tj. na konstrukci se složeným trpným tvarem slovesa.

a) Považovali to za nedostatek.	body: ...../3
b) Přestavbu velmi zbrzdila městská radnice.	
c) Eva s Janou rychle běžely na hřiště.	
d) Soubor při představení vystřídal řadu tanců.	

12. Označte řádek, na němž je uveden odpovídající lineární vzorec pro toto souvětí:

S ohledem na souběžné diskurzy ovlivňující dílo není tedy možné izolovat samotný text, nýbrž je třeba sledovat i ostatní roviny, do kterých zasahuje a jež ho současně tvoří.

(V = věta vedlejší, H = věta hlavní; číslo označuje pořadí jednotlivých vět)

a) H1 – (stupňovací poměr) H2 – V3 příslovečná účelová – (slučovací poměr) V4 přívlastková	body: ...../3
b) V1 předmětná – (odporovací poměr) H2 – V3 přívlastková – V4 doplňková	
c) H1 – (odporovací poměr) H2 – V3 přívlastková – (slučovací poměr) V4 přívlastková	
d) H1 – (vyučovací poměr) H2 – V3 předmětná – (stupňovací poměr) V4 způsobová	

Následující úkoly budou vycházet z tohoto souvětí:

Nikdo z nás sice určitě nevěděl, jestli jsme zase něco neprovedli, ale to nebylo moc důležité, protože kolikrát toho náš vedoucí věděl víc, než jsme si mysleli.

13. Vypište ze souvětí všechny věty hlavní a určete významový poměr mezi nimi. body: ...../3

Nikdo z nás sice určitě nevěděl, ... ale to nebylo moc důležité, - odporovací

14. U podtržených výrazů určete jejich větněčlenskou platnost. body: ...../4

a) <u>nevěděl</u>	.....	přísudek (predikát)
b) <u>něco</u>	.....	předmět (objekt)
c) <u>vedoucí</u>	.....	podmět (subjekt)
d) <u>víc</u>	.....	přísl. určení míry

15. Označte řádek, na němž je správně určen druh tučně zvýrazněné vedlejší věty:

... jestli jsme zase něco neprovedli.

a) podmětná	c) příslovečná podmiňovací	body: ...../3
b) předmětná	d) příslovečná způsobová	

16. Označte řádek, na němž je správně určen syntaktický vztah mezi dvojicí větných členů *náš – vedoucí* z daného souvětí.

a) není mezi nimi syntaktický vztah	c) shoda	body: ...../3
b) řízenost	d) přimykání	

český jazyk body: ...../50

L I T E R A T U R A

1. Traktát *Siet' viery pravé* napsal

- a) Tomáš Štítný
b) Jan Hus
c) Jeroným Pražský
d) Petr Chelčický

body: ...../2

2. Která kombinace autor – dílo je chybná?

- a) Jan Amos Komenský – *Labyrint světa a ráj srdce*
b) Bedřich Bridel – *Co Bůh? Člověk?*
c) Adam Michna z Otradovic – *Loutna česká*
d) Tomáš Pešina z Čechorodu – *Staré paměti kutnohorské*

body: ...../2

3. Který z následujících termínů označuje teorii druhů a žánrů?

- a) hermeneutika
b) genologie
c) genealogie
d) topologie

body: ...../2

Přečtěte si ukázkou z rozmlouvání O jazyku českém, k níž se vztahují úkoly č. 4 a 5:

Veleslavín *Odkud mnedle ta hříšná jazyka svého neumělost?*

Čech *Já šek fám, še můj jasyk je němesky; a ten kto šest v těle a topry kapát na tělo má, ten šesky mlufit hanba.*

4. Označte nepravdivé tvrzení o ukázce

- a) žánr lze označit za satirický dialog
b) žánr lze označit za komedii
c) Veleslavín zosobňuje slavnou minulost jazyka
d) Čech zosobňuje neslavný stav jazyka v autorově současnosti

body: ...../2

5. Kdo je autorem rozmlouvání?

- a) Josef Dobrovský
b) Josef Jungmann
c) Václav Hanka
d) Ján Kollár

body: ...../2

6. Na základě příznačných rysů přiřaďte k básnickým směrům jednotlivé ukázky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV). (Pozn.: zdroje citovaných ukázek ani jejich autory záměrně neuvádíme.)

- a) dekadence
b) parnasismus
c) biedermeier
d) romantika

body: ...../8

I) **D**

**Tak — černý ač hrob podemnou zívá
A zápach mi vane z hřbitovních houští:
V svět se má duše ouzkostně dívá
A vlast pozemskou neráda opouští!
Posledním strachem prsa se ouží,
Duch ještě jednou po světě zatouží,
Však už nadarmo, darmo se souží! —**

II) **C**

8. Růže.

Krásou a zdravotou v tvářích když dívka oplývá,
Říkává se, že jí růže na líci květou.
Já tvé lístky jenom dva tu vídám, nejspanilejší!
Tak bohatá jsi a tak, růže, velebnolepá!

III) **B**

V Ě K O V Ě .

Jdou před Pánem a sklánějí své hlavy;
jdou, svědci lidské velkosti a bídy,
pln lauru jest a hloží vlas jich tmavý,
jdou jako Sybilly, jak Eumenidy.

IV) **A**

Svou violu jsem naladil co možno nejhlouběji
a tichý doprovod k ní pozdě za večera pěji.

Hráč náruživý zádumčivých, sešeřelých nálad,
chci mítí divné kouzlo starých, ironických ballad.

Přečtěte si ukázkou z manifestačního textu, k němuž se vztahují úkoly č. 7 a 8:

Umění: Umění zachycovat a řídit tyto běžce. Umění ekvilibristiky. Hle, maximální výkon, tot' hra.

Práce: ta předcházela. Otažte se tanečnic a polykačů ohně. Otažte se papouška, jedoucího na motocyklu.

7. Úryvek z manifestu se vztahuje k (uměleckému směru): **POETISMUS**

body: ...../3

8. Vyberte nepravdivé tvrzení:

- a) manifest vyšel v časopise *Host do domu*
- b) autorem je Vítězslav Nezval
- c) autorem je Stanislav Kostka Neumann**
- d) celá stať se nazývá *Papoušek na motocyklu*

body: ...../2

9. Charakteristickým znakem surrealismu není:

- a) asociativnost
- b) **historicismus**
- c) snovost
- d) zájem o podvědomí

body: ...../2

10. Které z uvedených tvrzení neplatí?

- a) Jaroslav Durych je autorem historických próz.
- b) Dílo Jaroslava Durycha se vyznačuje příznaky expresionismu.
- c) Jaroslav Durych patřil k levicovému proudu prvorepublikové literatury.**
- d) Jaroslav Durych psal také básně i dramata.

body: ...../2

11. Označte dílo, pro které se nehodí označení psychologická próza:

- a) **Josef Knap: Réva na zdi** c) Egon Hostovský: *Žhář*
b) Jaroslav Havlíček: *Neviditelný* d) Jarmila Glazarová: *Vlčí jáma* body: ...../2

12. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Karla Čapka:

- a) **Boží muka, Marsyas čili na okraji literatury, Hovory s T. G. Masarykem**
b) *Krakatit, Povětroň, Psáno do mraků*
c) *Trapné povídky, Kulhavý poutník, Život a dílo skladatele Foltýna*
d) *Dášeňka čili Život štěněte, Měl jsem psa a kočku, Povídání o pejskovi a kočičce* body: ...../2

13. Která definice správně vystihuje sylabismus (sylabický verš)?

- a) Prozodický systém založený na stálém počtu přízvuků v řádce, bez přesného stanovení počtu a polohy slabik nepřízvučných.
b) **Prozodický systém založený na identickém nebo pravidelně (tj. v rámci strofy) proměnlivém počtu slabik, na rýmu a často – u delších veršů – též na césuře.**
c) Prozodický systém založený na počtu slabik a normovaném rozložení přízvuků – v závislosti na rozlišování silných a slabých pozic – ve verši.
d) Rytmus vzniká střídáním dlouhých a krátkých slabik. body: ...../2

14. Označte řádek, na němž jsou pouze díla Milana Kundery:

- a) *Žert, Sekyra, Směšné lásky*
b) *Kniha smíchu a zapomnění, Ztížená možnost soustředění, Nesmrtelnost*
c) *Život je jinde, Kniha rozkoší, smíchu a radosti, Nesnesitelná lehkost bytí*
d) ***Ptákovina, Monology, Oslava bezvýznamnosti*** body: ...../2

15. Které tvrzení neplatí o vyprávění v ukázce?

Pročpak by nebyl prostředek – proč ne! – Jen kdyby nemusil přitom myslet na sebe, ne se lepšit, ne pracovat pro sebe! – Cožpak záleží na osobě jeho, teď už! Našli ho jednoho rána co pohozené nemluvně v povytažené kocábce vedle lužického přívozu, mohou ho mrtvého najít kdekoli! – Mít jen pro koho, aby to za to stálo –, pak – pak by – vždyť beztoho, pro kohopak stal se trhanem – pro sebe?!

- a) vyprávění je vedeno z perspektivy postavy (tzv. reflektora)
b) jde o subjektivizovanou er-formu
c) v úryvku se uplatňuje polopřímá řeč
d) **v úryvku se uplatňuje přímá řeč** body: ...../3

16. Pokuste se identifikovat autora i konkrétní dílo:

Dávejte pozor, co vám teďka řeknu.

Když jsem přišel do hotelu Praha, tak mne vzal šéf za levý ucho a zatahal mě za něj a povídá: „Jseš tady pikolík, tak si pamatuj! Nic jsi neviděl, nic jsi neslyšel! Opakuj to!“ A tak jsem řekl, že v podniku jsem nic neviděl a nic neslyšel. A šéf mne zatahal za pravý ucho a řekl: „A pamatuj si ale taky, že všechno musíš vidět a všechno slyšet!“

BOHUMIL HRABAL: OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE body: ...../4

17. Pokuste se identifikovat autora i konkrétní dílo:

SLÁDEK Pijte! Proč nepijete?
VANĚK Děkuji, nejsem na pivo moc zvyklý –
SLÁDEK Vážně ne? Však my vás to tady naučíme!
Tady si na to zvyknete! Tady pijeme pivo všichni – to už je taková tradice –
VANĚK Já vím –

VÁCLAV HAVEL: AUDIENCE

body: ...../4

18. Přiřaďte k básnickým ukázkám veršové charakteristiky (např. a-I, b-II, c-III, d-IV). (Pozn.: pracujeme se sylabotónickou rytmiizací.)

- a) daktylský verš   c) jambický verš
b) trochejský verš   d) volný verš

body: ...../4

D) **C**
Jak titan tryskám z jícnu hor a z temna
a hvězdám házím rubiny své vstříc,
v prs přírody má síla šlehá jemná,
zrá hrozen, plane křídlo mšic.

(Jaroslav Vrchlický: *Zlomky epopeje*)

II) **A**

Binokl na očích, v ruce hůl
kráčím si květnatým dolem,
vážně jdu, jako bych neviděl,
jaro co tropí zde kolem.

(Jan Neruda: *Prosté motivy*)

III) **B**

Byltě jednou jeden
starý dobrý král,
ale je to dávno,
taky od Čech dál,
troje moře, devatery hory
dělí kraj ten od české komory,
kde on panoval.

(Karel Havlíček Borovský: *Král Lávra*)

V) **D**

Pod stromem plným písni stál landaur
Marně jsem se snažil nalézt dům ve kterém je šicí stroj
z jehož člunku bych si byl přál nit
Pak jsem se dal na cestu směrem k Luxemburské zahradě

(Vítězslav Nezval: *Žena v množném čísle*)

Literatura body: ..... /50

Celkem body: ...../100